

te midden van deze treft in '79 op een zeer klein blaadje een waterverfteekeningetje van een bruine aarden kruik met een touwtje, heel stil en simpel weg behandeld, terwijl hij daarnaast de breedere en saamvattende landschapsvisie van Weissenbruch reeds te pakken had en in olieverfstudies van koeien meer de verfijning van Mauve benaderde. In deze jaren teekent hij betrekkelijk veel, natuurlijk ook door de invloeden van de Leidsche en vervolgens de Haagsche academische lessen.

Al die studies zijn knap, maar wat ze vooral toonen, is een zekere koelheid, nuchterheid in het waarnemen. Hij is direct en precies, de stemmingsvervoering komt in zijn werk niet. Reeds vroeg past hij eigenlijk niet meer geheel in de gevoelsnuanceeringen van natuur-indrukken, waarin de Haagsche school zich hoofdzakelijk toespitste.

Doch zooals in '79 het kruikje, zoo blijven, tot in '85 toe, de zeer specifieke motieven van Verster, uitzonderingen, te midden van de beelden, die samenhang vertoonden met het werk der toen heerschende schilders. Zoo is het altijd in de jaren die aan den bloei van de zelfheid voorafgaan.

De aanleg, de kern is aanwezig, maar straalt nog niet uit. Voor eigen uitstraling is vorming noodig van krachten van instrumentatie, krachten die het orgaan zijn voor den creatieven drang. Maar alvorens de eigen kern in volheid te stralen begint, wacht het binnenste leven en in die afwachting van rijpheid ligt het beschut in de veilige schutblaren van andere en oudere afkomst.

Als een weefsel zijn gesponnen de draden van den tijd, waarin de geboorte gebeurde, tijdsdraden om het in zichzelf besloten on-ontvouwde leven.

Als dan het nieuwe leven gloed krijgt, is die straling altijd zichtbaar, als een zacht maar aanhoudend schijnsel achter het omspinnend floers, dat, dekkend met oude stoffen, dan weldra zijn werk als zoodanig heeft gedaan en verdwijnt.

Daar is niets beschamends noch kleineerends in het constateeren van invloeden, mits ze inderdaad beschutting, dekking, beteekenen en samenhangen met groeiwetten van een organisch geestelijk leven.

Het kruikje van '79 wordt in '81 gevolgd door een evenzeer specifieke wijze van zich uiten: het huis „de luis aan de ketting”, voorspellende „het dorps huis te Noordwijk” van '97 en „het huis te Borger” van 1902—03. Deze even openkomende eigenheid verdwijnt dan weer, tot in '85 het eerste in olieverf geschilderde stilleven (uien) ontstaat (hij is dan 24 jaar). Nu neemt toe wat uitzondering was. Voortaan schildert hij ieder jaar en in toenemende mate stilleven. In '87: de eerste geplukte kippen (olieverf), in '88, '90 en '91 komt hij telkens hierop terug.

Doch in al die jaren, tot in '90 toe, blijft hij nog in velerlei richting en in vaak groote formaten werkzaam. Hij teekent en schildert in '90 in